

Budget 2026-29

Orienteringsmøde den 28. august 2025

INDHOLD

Overvejelser omkring kommunens økonomi, prioriteringer og organisering v./kommunaldirektør Jesper Kaas Schmidt

- Indflyvning og udvalgte forudsætninger
- Det økonomiske råderum i budgetforslaget
- Usikkerheder i budgetforslaget og samlet afvejning
- Servicetjek af organisationen - forslag

Overordnet gennemgang af budgetmaterialet – med nogle nedslag v./vicekommunaldirektør Lars Sønderby

- Oplæg om muligheder for øget konkurrenceudsættelse
- Gennemgang af budgetforslag
- Høringsperiode og afgivelse af høringssvar

Indflyvning

Sidste år stod vi i en svær økonomisk situation - og det var i budgetlægningen nødvendigt at genoprette balancen i kommunens samlede økonomi (og herunder tilføre socialområdet et betydeligt budgetløft).

Vanskelighederne er dog ikke løst endnu. Vi kender udfordringerne og vi har nogle sunde økonomiske styringsprincipper ... men udgiftspresset på særligt vores specialiserede områder er stort.

Budgetopfølgningen pr. 31/5 og **forventet regnskab 2025** peger således på fortsat merforbrug på socialområdet. Derfor brug for yderligere tiltag der kan dæmpe udgiftsvæksten og skabe balance. Tilsvarende kæmper familieområdet med at skabe balance i økonomien og vores udgifter til indkomstoverførsler er fortsat for høje.

Dette understreger blot behovet for, at vi **henover de kommende år** lykkes med at skabe en mere balanceret borgersammensætning og tilflytning til kommunen (jf. ambitionerne i arbejdet med Fremtidens Randers Kommune)

Indflyvning (II)

I årets **budgetlægning** er udgangspunktet betydeligt bedre end sidste år. Der blev mellem regeringen og KL lavet en god økonomiaftale - og samlet set har direktionen lavet et budgetforslag i balance med et mindre økonomisk råderum til politisk prioritering (mere om det senere).

En række forhold gør dog, at dette ikke har været nemt – blandt andet:

- Vi taber stort på **sundhedsreformen** – men tabet reduceres dog af overgangsordningen til 10,6 mio. kr. i 2027 og 10,9 mio. kr. i 2028
- Stor reduktion af bloktilskud vedr. **nedsat pl-skøn**, som vi ikke kan udmønte fuldt ud – giver tab på 14,3 mio. kr. i 2026 stigende til 27,7 mio. kr. i 2029
- **Indkomstoverførsler** – vi kan ikke følge med udviklingen på landsplan og har samlet en forværring på 24,5 mio. kr. i 2026 stigende til 47,7 mio. kr. i 2029 som skal dækkes ind i det samlede budgetforslag.
- **Refusion særligt dyre enkeltsager** – vores bloktilskud reduceres med 19 mio. kr. i 2026 stigende til 30,7 mio. kr. i 2029.

Indflyvning (III)

For at skabe balance i budgetforslaget har vi fra direktionens side lavet en række forudsætninger.

I lighed med tidligere år er det forudsat, at kommunerne også i de kommende års økonomiaftaler vil blive kompenseret for den demografiske udvikling – lagt ind med ca. halv effekt som en trappestige.

Som noget nyt, har vi herudover forudsat, at det **ekstraordinære finansieringstilskud** (som nu er givet i to år til kommunerne) og kompensationsordningen for ændrede ejendomsvurderinger (**grundskyld**) videreføres – lagt ind med halv effekt, fladt ud i årene.

Det er vores klare vurdering, at man landspolitisk er nødt til at videreføre disse ordninger (i et eller andet omfang) indtil der kommer en **udligningsreform i 2029**.

I praksis indebærer forudsætningen samtidigt en forudsat forbedring i 2029 knyttet til den kommende udligningsreform.

Indflyvning (IV)

Med budgetforslaget er der også en mindre **anlægspulje** til politisk prioritering. Overordnet set har vi dog ikke i budgettet tilstrækkeligt med midler til nødvendige investeringer.

Det kræver **ressourcer og investeringsmuskler** at udvikle, forandre og effektivisere – det gælder i forhold til de tiltag der skal gennemføres i forlængelse af Fremtidens Randers såvel som udnyttelsen af ny teknologi (herunder AI).

Det kræver også ændringer i vores **organisation** (mere om det senere), ligesom det kræver muskler (analysekapacitet mv.), når vi som kommune skal varetage vores **interesser** – kommende udligningsreform, forsvaret mv.

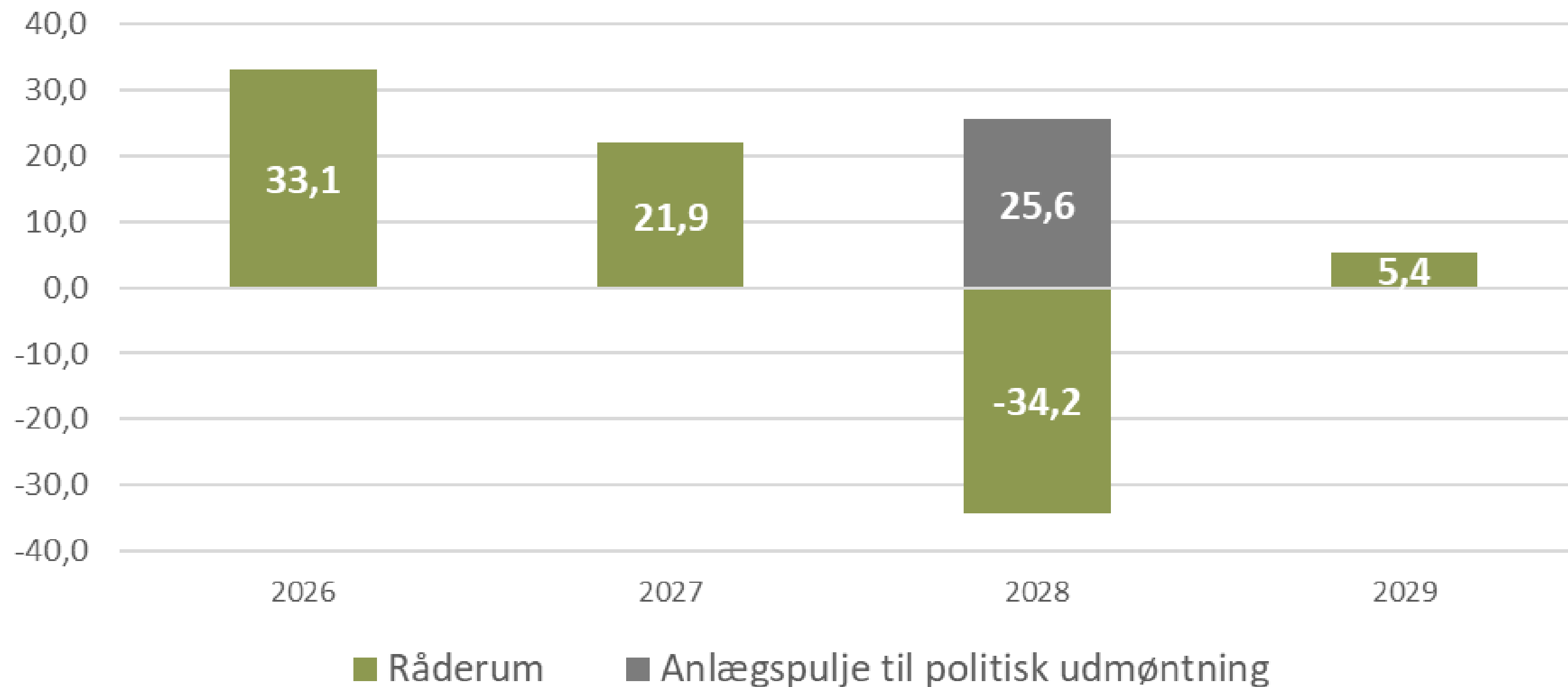
Som en kommune der vokser (og gerne vil vokse mere) er vores **anlægsbudget alt for lavt** - og er i udgangspunktet ikke tilstrækkeligt til at vi kan gennemføre nødvendig genopretning og vedligehold af vores bygninger, veje, bygværker.

Det er i forlængelse heraf min anbefaling, at vi fra forvaltningens side laver et oplæg til det kommende byråd, så der kan tages stilling til mulighederne for at **forhøje anlægsbudgettet og en ny 10-årig investeringsplan.**

Råderum i budget 2026-29 (mio. kr.)

- Gennemsnitligt råderum i 2026-29: **6,5 mio. kr.**
- Varigt råderum (udgifter som kan videreføres udenfor budgetperioden): **5,4 mio. kr.**
- Herudover **anlægspulje: 25,6 mio. kr.** (hvorfra det foreslås at udgiften til byrådets undersøgelse af Nordic Waste finansieres).
- Modtaget **lånedispensation** på 17 mio. kr. er ikke medtaget i opgørelsen.

Nyt fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Særtilskud:

- **Intet særtilskud til Randers Kommune**
- 22 kommuner har modtaget i alt ca. 800 mio. kr.

Lånepuljer (lånedispensation)

- **17 mio. kr. fra den ordinære lånepulje** (19 kommuner har fået i alt 200 mio. kr.)
- Intet fra lånepulje målrettet særligt vanskeligt stillede kommuner (puljen på 200 mio. kr. er fordelt blandt 12 kommuner)

Vedrørende lånedispensation

- Det er op til politisk beslutning om kommunen skal benytte sig af den ekstra lånemulighed (helt eller delvist).
- Det er ikke medtaget i opgørelsen af råderummet
- En hel eller delvis udnyttelse af lånedispensationen vil kunne anvendes til finansiering af engangsudgifter (anlæg eller midlertidige driftsbevillinger)
- De afledte udgifter til renter/afdrag vil fragå det årlige økonomiske råderum og dermed også det varige råderum

Usikkerheder i budgetforslaget

- **Ny tilskudsmodel:** Udsendes af KL, når regeringens nye Økonomiske Redegørelse er offentliggjort (ultimo august) – bl.a. med nye skøn vedrørende selskabsskat og opdateret skattegrundlag (2024)
- **Udligningsreform:** I praksis indgår der en forudsætning i budgetforslaget som indebærer, at den kommende udligningsreform i 2029 skal neutralisere vores tab fra sundhedsreformen og som minimum skal give en forbedring svarende til 32,2 mio. kr. årligt. Det er naturligvis forbundet med usikkerhed.
- **Indkomstoverførsler:** Der ligger i budgetforslaget en forudsætning om, at vi ud i årene realiserer en svagt faldende andel af udgifterne på landsplan. Det skal vi lykkes med!
- **De specialiserede områder:** Vi skal også lykkes med de økonomiske handleplaner vi har i gang og have skabt balance mellem forbrug og budget på de specialiserede områder.
- **Samlet afvejning:** De forudsætninger som indgår i budgetforslaget – både på indtægts- og udgiftssiden - er som altid behæftet med usikkerhed ud i årene. Budgetforslaget og forudsætningerne bør ses som en samlet afvejning af risiko, og er efter direktionens vurdering balanceret ud fra de økonomiske muligheder kommunen nu engang har.

Øvrige temaer og udfordringer

Der er rigtig mange emner som der politisk skal tages stilling til i den videre budgetlægning – blandt andet:

- **Bevillinger der udløber**, ønsker og henviste sager (se oversigt).
- **Børnehuset Toftegaard** - direktionens forslag til finansiering af udgifterne – forslag vedr. flytning af Lucernevejens Børnehave samt omprioritering af anlægsmidler indenfor dagtilbudsområdet og skoleområdet (som følge af nyt forslag vedr. kapacitetsudbygning i Sydbyen).
- **Dimensionering af beredskabet og ny brandstation** – i forlængelse af sidste års budgetlægning.
- **Brandhaner** - behov for sløjfning af hensyn til drikkevandet
- **Alment byggeri** - stillingtagen til fremsendte ansøgninger
- **Nordre Fælle** (badesø) – behov for afsættelse af flere midler for at realisere det planlagte projekt
- **Vej- og cykelstiprojekter** – projekter som er blevet dyrere og forslaget til løsning heraf.
- **Nyt Magasin, Randers Stadsarkiv** – ambitionsniveau og økonomi
- **Værket** – økonomien til nødvendigt vedligehold
- **Servicetjek** - forslag i forhold til ændringer i organisationen

Servicetjek

Forslag på forskellige forvaltningsområder

Servicetjek - indhold

1. Fællesfunktioner (notat 9b)
 - Økonomifunktionen
 - HR-funktionen
 - Data og analyse
 - IT
2. Styrket beredskab (notat 9c)
3. Ny organisering på erhvervsområdet (notat 9d)
4. Et samlet ungeområde (notat 9e)
5. Styrket sundhedsområde (notat 9f)
6. Klyngesamarbejder på skoler (notat 9g)
7. Miljø og teknik – hurtigere lokalplaner og byggesag (notat 9h)
8. Styrket borgerbetjening (notat 9k)
9. Den politiske organisation – færre udvalg (notat 9i)
10. Den politiske organisation – Driftsbesparelse på råd og nævn (notat 9j).

Gennemgang med fokus på forslag , som indebærer organisatoriske ændringer

Meget vigtigt at understrege, at der er tale om forslag, som der **ikke** er taget politisk stilling til endnu.

Hvis de besluttet, igangsættes der en proces , hvor forslagene skal nærmere konkretiseres og de berørte enheder/medarbejdere vil blive involveret.

1. Økonomifunktionen (notat 9b)

Ikke en anbefaling om samling af alle økonomiopgaver i én stor økonomiafdeling.

Vigtigt at fastholde en økonomifunktion, der direkte understøtter de budgetansvarlige fagdirektører og –chefer.

Men, samtidigt igangsætning af et tværgående projekt med vicekommunaldirektøren i spidsen, der skal højne kompetenceniveauet i den samlede økonomifunktion og skabe grundlag for et forslag om:

- Bedre administrativ understøttelse af de decentrale ledere – bl.a. via samling af visse opgaver på direktør-, fagområde, klynge-niveau (back-office) - f.eks. udstedelse af fakturaer.
- Undersøges eksempelvis pt. i forhold til muligt klyngesamarbejde på skolerne.

1. Data og analyse (notat 9b)

Samling af medarbejdere der arbejder med data, analyser og databaseret ledelsesinformation i én enhed.

Enheden foreslås **placeret centralt under Økonomi, IT og Personale.**

Det foreslås undersøgt nærmere om medarbejderne der arbejder med GIS (i UMT) også med fordel kan indgå i samlingen.

Øget fokus på data er en forudsætning for at arbejde struktureret og tværgående med **AI – et indsatsområde som vi samtidigt burde investere mere i.**

1. HR-funktionen (notat 9b)

Forslag om etablering af HR-partnermodel på tværs af direktørområderne for tættere og mere driftsunderstøttelse.

Det indebærer samling af medarbejdere, som arbejder med **arbejds miljø- og MED-opgaver** centralt i HR.

Samt en **ny ordning for medarbejderhenvendelser** vedrørende arbejds miljø og uhensigtsmæssig ledelse – forankret i partnermodellen.

2. Styrket beredskab (notat 9c)

Det lokale beredskab i Randers Kommune skal styrkes for at imødekomme **stigende krav fra stat og borgere**

Forslaget indebærer tre centrale indsatsområder:

- Styrket **tre-døgns beredskab** på kommunale døgntilbud
- Etablering af en **koordinerende beredskabslederfunktion**
- **Gennemgang af sikrings- og beskyttelsesrum**

Samlet økonomi i forslaget:

- Anlæg: **2,2 mio. kr.**
- Drift: **1,5 mio. kr./år**

3. Ny organisering erhvervsområdet (notat 9d)

Forslag om ny samlet erhvervsafdeling under kommunaldirektøren.

- Ansættelse af en **erhvervsdirektør** med ansvar for dialog med virksomheder, tiltrækning/fastholdelse og koordinering på tværs
- **Advisory Board** med lokale virksomheder etableres for løbende sparring
- Midtbyindsatsen styrkes gennem et **nyt Midtby-Forum** og fast økonomisk ramme til Cityforeningen
- Forventet merudgift: **0,8 mio. kr. årligt fra 2026 (ex. midtbypulje)**

Forslag til ny erhvervsafdeling:

- Nuværende erhvervsafdeling (2 medarbejdere)
- Dele af Center for Virksomhedsservice og Rekruttering (ca. 10-11 medarbejdere inkl. ledelse). Den konkrete flytning af medarbejdere skal fastlægges nærmere, ligesom der også skal ske afklaring af økonomien set i forhold til de kommende besparelser som følge af beskæftigelsesreformen.
- Myndighedsopgaver (fx byggesag, beskæftigelsesmyndighed) bliver i de respektive forvaltninger

4. Et samlet ungeområde (notat 9e)

- Forslag om etablering af **ét fælles ungeområde** for at samle job- og uddannelsesindsatsen for unge.
- Målet er at sikre en **helhedsorienteret og koordineret indsats** for de ca. 1.000 unge uden job eller uddannelse
- UU og FGU flyttes med forslaget fra Børn & Skole til Social & Arbejdsmarked → nyt **ungeområde** under samme forvaltningssøjle.
- Uddannelsessamarbejde flyttes herunder også fra Børn & Skole til Social & Arbejdsmarked.
- Strategi for indsatsmodellen fremlægges i 1. halvår 2026 i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og civilsamfund
 - Ses i sammenhæng med byrådets beslutninger om strategi for Fremtidens Randers.

5. Styrket sundhedsområde (notat 9f)

Randers Kommune skal **styrke sundhedsindsatsen** gennem bedre organisering og mere fokus på borgernes livskvalitet og trivsel. Forslag om at:

- **Samle sundhedstilbud organisatorisk** for at sikre faglig kvalitet og undgå parallelle løsninger
- **Etablere et Center for Mental Sundhed** under sundhedsområdet med let adgang til tilbud for borgere i alle aldre
- **Styrke forebyggelse og fysisk sundhed** gennem fælles indsats på tværs af forvaltninger
- **Strategioplæg** → beslutning i nyt byråd (2026)
 - Ses i sammenhæng med byrådets beslutninger om strategi for Fremtidens Randers

Oplæg om muligheder for øget konkurrenceudsættelse

Oplæg vedr. konkurrenceudsættelse af driftsopgaver

- Med budget 2025-2028 besluttede byrådet en undersøgelse af, om der er et økonomisk potentiale ved at øge konkurrenceudsættelsen af kommunens driftsopgaver.
- Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et overordnet oplæg til hvilke driftsopgaver, som potentielt kan konkurrenceudsættes og eventuelt udliciteres.
- Driftsopgaver er i oplægget defineret som 'varige og tilbagevendende tjenesteydelser' vedrørende løsning af konkrete opgaver: fx kantinedrift, rengøring, drift af plejecenter eller affaldshåndtering.

Oplæg vedr. konkurrenceudsættelse af driftsopgaver

Seks vurderingskriterier:

- 1. Hvor kritisk er opgaven for organisationen*
- 2. Opgavens kompleksitet*
- 3. Politiske målsætninger*
- 4. Gældende lovgivning*
- 5. Markedssituationen og erfaringer fra andre offentlige organisationer*
- 6. Gevinster, kompetencer og organisering*

På baggrund af en overordnet grov-screening af alle kommunens driftsopgaver er udvalgt i alt ni områder/opgaver, som er blevet afdækket nærmere i oplægget:

1. Genoptræning af borgere
2. Madområdet på omsorgsområdet
3. Udlånshjælpemidler til borgere
4. Kørsel af borgere mellem botilbud og dagtilbud
5. Sprogundervisning
6. Tilbudsviften på beskæftigelsesområdet
7. Driftsopgaver på vejområdet og det grønne område
8. Facility Management
9. Drift af genbrugspladser

Oplæg vedr. konkurrenceudsættelse af driftsopgaver

- Samlet set vurderes der er være et begrænset potentiale for yderligere konkurrenceudsættelse og udlicitering.
- Det foreslås at konkurrenceudsætte **kørsel af borgere mellem botilbud og dagtilbud** (som led i det kommende genudbud af kommunens visiterede personbefordring).
- Der peges herudover på, at der eventuelt kan være et potentiale ved at konkurrenceudsætte **sprogundervisning** samt **kantinedrift ifm. kommunens administrationsbygninger**.
- En eventuel beslutning om konkurrenceudsættelse af en eller flere konkrete driftsopgaver skal baseres på egentligt beslutningsoplæg, herunder en business case, som skal sandsynliggøre eventuelle økonomiske og kvalitative potentialer og afdække eventuelle afledte effekter på andre dele af organisationen ved en eventuel udlicitering, ligesom der bør sikres mulighed for at kommunen selv kan afgive kontrolbud.
- Hvis der ønskes igangsat yderligere konkurrenceudsættelse, skal der endvidere prioriteres ressourcer hertil.
- I oplægget peges der endvidere på, at der eventuelt kan være et rationale ved at indgå i et fælleskommunalt samarbejde om opgaven med **udlånshjælpemidler til borgere**.

Budgetforslaget 2026-2029

Overordnet gennemgang (og nogle nedslag)

Oversigt over budgetmaterialet

Overordnede notater

1	Basisbudget 2026-29 (hovednotat)
2	Uddybende notater om forudsætningerne for basisbudget 2026-29: a) Basisbudget 2026-29 (udddybende notat) b) Notat om indkomstoverførsler 2025-29 c) Demografireguleringer i basisbudget 2026-29 d) Notat om ændret pris- og lønskøn 2025-29
3	Oversigt over henviste sager og bevillinger med udløb samt fremsendte ønsker fra fagudvalgene til budget 2026-29 Underbilag: a) En styrket fritidsjobindsats b) Undersøgelse af mulighederne for at etablere en vuggestuegruppe i Fårup Skole
4	Anlægspakken – oversigter til budget 2026-29 Investeringsoversigt 2026-29, korrigeret investeringsoversigt 2025 og den 10-årige investeringsplan (resterende år)
5	Budget for jordforsyning 2026-29
6	Nøgletal til budgetseminar (budget 2026-29)

Oversigt over budgetmaterialet

Kapacitet og tværgående

7	Oplæg vedr. mulighederne for øget konkurrenceudsættelse af kommunale driftsopgaver
8	Kørsel – visiteret personbefordring: Optimering indenfor den eksisterende kontrakt
9	Administration, ledelse og organisering – afrapportering på kommunaldirektørens servicetjek af hele kommunens organisering og opgaveløsning på det administrative område. Følgende bilag vedlægges: a) Slides fra byrådets temamøde den 26. juni b) Afrapportering og forslag vedrørende det administrative område c) Styrket Beredskabsarbejde hos kommunaldirektøren d) Erhvervsområdet – beskrivelse af forslag til ny model og slides fra byrådets temamøde 26. juni 2025 e) Arbejdsmarkedsområdet – et samlet ungeområde f) Styrket sundhedsområde g) Status klyngesamarbejder på skolerne h) Teknik og miljø – hurtigere lokalplaner i) Besparelse politisk organisation B 2025-28: Færre fagudvalg j) Besparelse politisk organisation B 2025-28: Driftsbesparelse på råd og nævn k) Styrket borgerbetjening
10	Status på kapacitetsanalyser på de store velfærdsområder: a) Kapacitetsanalyse for dagtilbud 2025 b) Klasse- og elevtalsprognose 2025 c) Kapacitetsanalyse vedr. fodboldanlæg
11	Budgetskemaer – del 1
12	Status på regeringens og KL's samarbejdsprogram om regelforenklinger

Oversigt over budgetmaterialet

13 Børn og skole

13.a	Finansiering af anlægsprojekter på dagtilbudsområdet, herunder Børnehuset Toftegården
13.b	Skoleanalyse - udviklingsplaner i Sydbyen
13.c	Styrkelse af specialområdet samt kapacitet på dagtilbudsområdet - Lucernevejens Børnehave.
13.d	Etablering af 20 nye døgninstitutionspladser på familieområdet

14 Social og arbejdsmarked

14.a	Notat – Opnormering af Kontrolenheden
14.b	Tilpasning af kapacitet på Hjørnestenen
14.c	Notat om beskæftigelsesreformen
14.d	Bilag til notat om beskæftigelsesreformen - Evaluering af investeringsmodeller

Oversigt over budgetmaterialet

15 Udvikling, miljø og teknik

15.a	Budgetanalyse placering af ny brandstation
15.b	Brandhaner
15.c	Ny spildevandsplan - status
15.d	Vejenes tilstand - vedligeholdelse og efterslæb (vejkapital)
15.e	Broer og bygværkers tilstand - vedligeholdelse og efterslæb (kapitalværdi)
15.f	Status på kommunens bygningsmasse
15.g	Energieffektivitet i kommunale bygninger
15.h	Tilskud til fremme af vedvarende energi (VE)
15.i	Ansøgning om grundkapital til alment byggeri Inkl. 6 bilag – bilagene er vedlagt elektronisk • Bilag 1: Idéoplæg Thors Bakke • Bilag 2: Randers Bolig - Visionsbeskrivelse nye seniorboliger Thors Bakke. • Bilag 3: Randers Boligforening af 1940 - følgeskrivelse idéoplæg, seniorboliger i Vangdalen • Bilag 4: Seniorboliger Vangdalen – idéoplæg • Bilag 5: Møllevænget & Storgaarden - følgeskrivelse idéoplæg, seniorboliger på Bækkestien • Bilag 6: Seniorboliger Bækkestien - idéoplæg
15.j	Status på de anbefalede indsatser fra Evaluering af Ejendomsservice 2024
15.k	Nordre Fælled – muligheder for etablering festplads og status badesø
15.l	Notat om vejprojekter og cykelstier
15.m	No.17 - Huset for Bæredygtig Handling

Oversigt over budgetmaterialet

16 Sundhed, kultur og omsorg	
16.a	Forklædenotat til boligplan på Omsorgsområdet
16.b	Boligplan Omsorgsområdet 2025-2037
16.c	Nyt Magasin Randers Stadsarkiv
16.d	Notat om status på sundhedsreformen
16.e	Notat om Tandplejens økonomi
16.f	Notat om nødvendig vedligeholdelse af Værkets bygninger
16.g	Notat om Headspace

Ændringer siden budget 2025-28

SAMLET OVERSIGT

Ændringer i alt (nettobeløb i mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Skatter	-0,7	-13,3	20,6	62,2
Tilskud/udligning	-50,1	-2,9	-12,0	-55,7
Serviceudgifter	-7,5	-12,4	-13,7	-51,6
Øvrig drift	36,3	39,0	41,8	64,2
Renter	7,3	6,2	-0,8	-3,9
Skattefinansieret anlæg	-40,4	-32,5	-6,8	-25,1
Andre ændringer	-12,7	0,2	0,2	2,9
I alt	-67,7	-15,6	29,3	-6,9

Minus angiver merindtægter/mindreudgifter

Demografi – kompensation

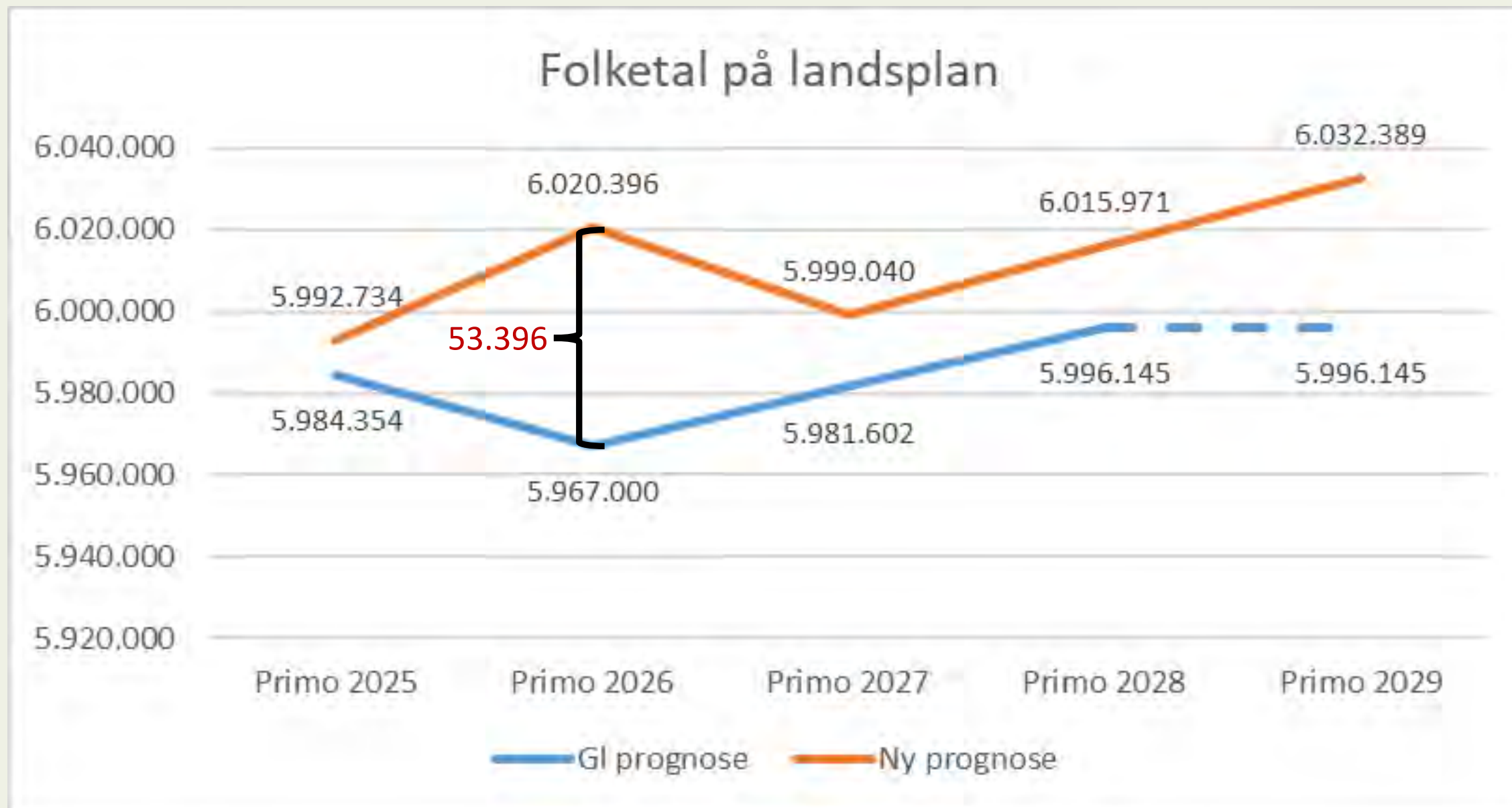
Bemærkning

Kompensation demografi 2026-29

- I lighed med de seneste år er der i budgetforslaget forudsat en kompensation i kommende års økonomiaftaler mellem regeringen og KL på 0,5 mia. kr. årligt fra 2027 og frem som følge af det demografiske udgiftspres
- Dette svarer til 8,5 mio. kr. i 2027 stigende til 25,5 mio. kr. i 2029 for Randers Kommune.
- Kompensationen er ikke indregnet i KL's skatte- og tilskudsmodel
- Det må dog forventes, at kommunerne også fremover bliver kompenseret for det stigende demografiske pres i et eller andet omfang.
- Beløbets størrelse er behæftet med forholdsvis stor usikkerhed – og afhænger bl.a. af det fremtidige finanspolitiske råderum på landsplan.

Folketal på landsplan

Problemstilling:

Folketallet på landsplan har betydning for de beløb kommunen modtager i tilskud/udligning.

I disse år er der store ændringer i folketallet på landsplan.

Det skyldes at Danmarks Statistik (DS) i deres prognose tager udgangspunkt i særloven vedrørende de ukrainske flygtninge – en lov der kun vedtages for et år ad gangen.

Som følge heraf forudsætter DS, at alle ukrainske flygtninge vil være hjemrejst i det følgende år.

I den nye prognose er særloven blevet forlænget yderligere et år - og dermed forudsætter DS, at de ukrainske flygtninge først vil rejse hjem i løbet af 2026.

Folketallet på landsplan primo 2026 er dermed godt 53.000 højere end tidligere forventet.

I Randers Kommune forudsætter vi i egen prognose, at de ukrainske flygtninge forbliver i kommunen.

Dette har konsekvenser for udligningen (se næste slide)

Folketal på landsplan (fortsat) - ændringer i tilskud/udligning

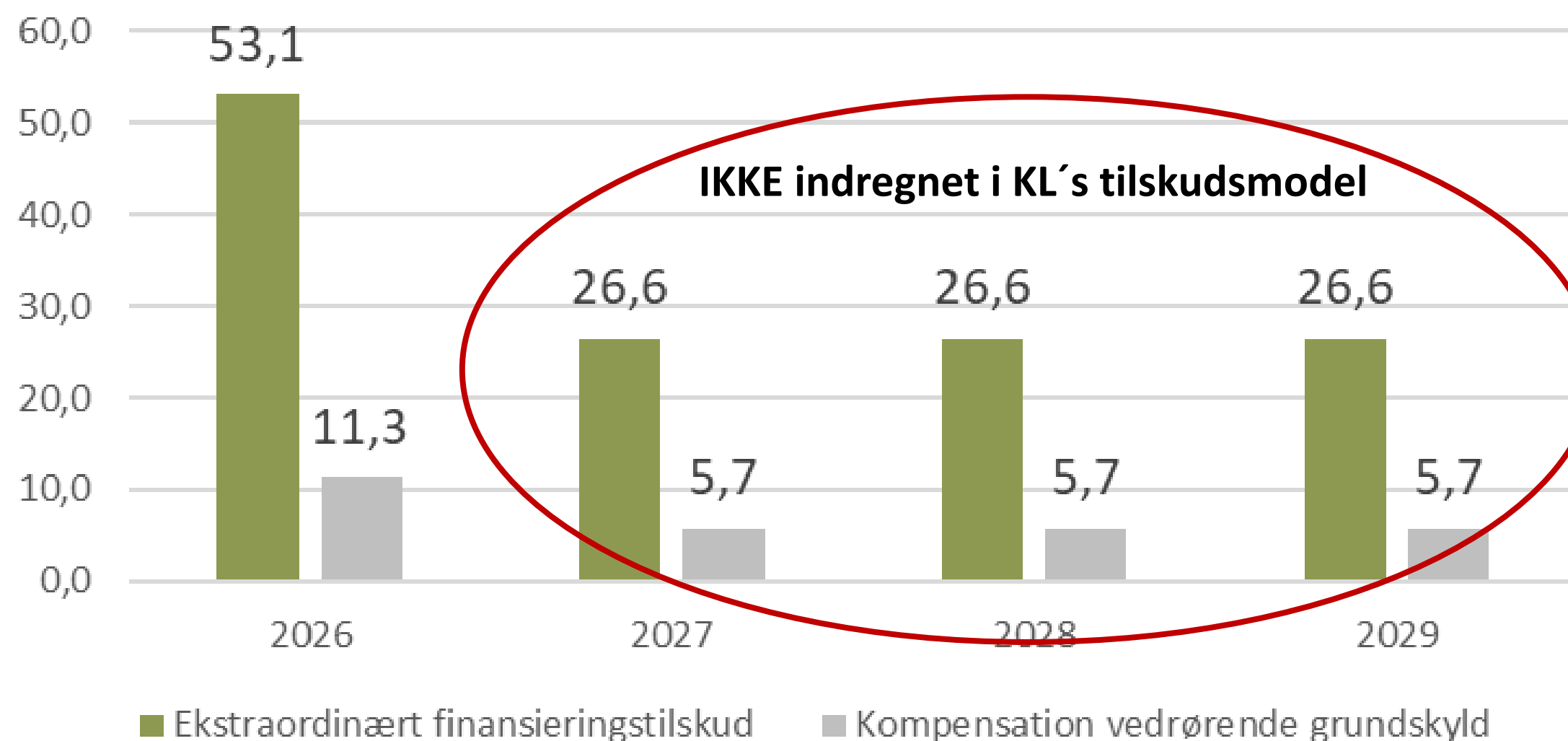
Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Udligning - mindreindtægt	24,1	6,0	7,4	25,8
Bloktilskud - mindreindtægt	12,3	3,5	4,3	8,3
Mindreindtægter i alt	36,4	9,5	11,7	34,1
Reserve vedr. folketal på landsplan i B25-28 (annulleres)	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
Ny reserve vedr. folketal på landsplan i B26-29		30,0	15,0	0,0
I alt	24,4	27,5	14,7	22,1

Budgetudfordring:

- Der kan beregnes mindreindtægter i 2026 på **36,4 mio. kr.** – udelukkende som følge af at folketallet på landsplan er steget godt 53.000 personer mere end DS prognose sidste år.
- Den tidligere afsatte reserve på 12 mio. kr. er derfor ikke tilstrækkelig
- I 2027 er derfor i budgetforslaget indregnet en reserve på 30 mio. kr.
- Det forventes at situationen i Ukraine vil stabiliseres over de kommende år – derfor er der en faldende profil på reservebeløbet i budgetforslaget: 15 mio. kr. i 2028 og i 2029 er der ikke afsat reservebeløb.

Ekstraordinært finansieringstilskud kompensation vedr. grundskyld

Ekstraordinært finansieringstilskud/komp. for
grundskyld (mio. kr.)

Bemærkninger:

- I forlængelse af årets økonomiaftale modtager Randers Kommune et ekstraordinært finansieringstilskud i 2026 på 53,1 mio. kr. samt en kompensation vedrørende grundskyld på 11,3 mio. kr.
- Sidstnævnte er større end forventet, da beløbet i 2025 kun var 3,7 mio. kr. Stigningen skal dog ses i sammenhæng med faldende indtægter fra grundskyld (jf. tidligere plancher).
- I overslagsårene 2027-2029 forudsættes det, at kommunen vil modtage beløb svarende til 50% af de modtagne tilskud i 2026.
- Med hensyn til 2029 vil de budgetterede beløb i praksis blive erstattet af effekten af den kommende udligningsreform.

Sundhedsreform – økonomi

foreløbige beregninger fra KL

Sundhedsreform i 2027 (mio. kr.)	Ændring udgiftssiden	Reduktion i bloktilskud	Nettotab
Opgaveflytning	-58,1	70,7	12,6
Afskaffelse af KMF	-420,3	435,3	15,0
Ændring i udligning			22,8
Tab før overgangsordning			50,3
Maksimalt tab ifølge overgangsordning (0,05% af beskatningsgrundlaget)			10,6

- Overgangsordningen gælder kun i årene 2027 og 2028 – herefter vil konsekvenser af sundhedsreformen indgå i arbejdet med udligningsreformen med virkning fra 2029.
- Budgetmæssigt er det forudsat, at Randers Kommune ikke vil have tab på sundhedsreformen i 2029 og frem (at det går i 0).

Sundhedsreform:

- Der er beregnet et – foreløbigt – samlet tab på sundhedsreformen på godt 50 mio. kr.
- Der er dog i en overgangsordning lagt loft på grænsen for tab – svarende til 10,6 mio. kr. i 2027 og 10,9 mio. kr. i 2028.
- Disse beløb er indregnet i budgetforslaget som en reduktion af kommunens bloktilskud.
- Den konkrete udmøntning af sundhedsreformen vil først ske i forbindelse med budget 2027-30, når der er større sikkerhed vedrørende de enkelte poster.

Socioøkonomi (reservation til socialområdet)

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Socioøkonomi - udligning (merindtægt)	-22,7	-23,3	-24,0	-24,8
Andel heraf reserveret til socialområdet	10,7	10,7	10,7	10,7
Netto	-12,0	-12,6	-13,3	-14,1

- Den beregnede merindtægt vedrørende socioøkonomi indgår i udligningen af udgiftsbehov.
- Det afsatte reservebeløb til socialområdet (på 10,7 mio. kr.) er budgetlagt som en særskilt post under bloktilskuddet (jf. tidligere oversigt).

Reservation til socialområdet:

- Det er en forudsætning i den politisk besluttede handleplan på socialområdet, at forbedringer i kommunens indtægter fra kommunal udligning (som følger direkte af initiativer i SØP – primært boligplanen) tilføres socialområdet.
- I regnskab 2024 er denne effekt opgjort til 7 mio. kr. og dette beløb er reserveret som et engangsbeløb i regnskab 2024 til udmøntning i løbet af 2025.
- I regnskab 2025 forventes dette beløb at være steget til 10,7 mio. kr. (jf. budgetopfølgningen pr. 31/3 2025).

Demografi (samlet regulering)

Samlet demografiregulering (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Småbørn	0,9	-1,1	-6,5	-5,1
Skole	8,7	6,1	5,0	4,9
Social - voksne	10,9	12,8	15,6	18,2
Social - børn	2,0	1,3	0,5	0,1
Omsorg	23,1	44,1	66,4	90,8
Demografi i alt	45,6	63,2	80,9	108,9

- Disse beløb skal udmøntes varigt i forbindelse med budget 2026-2029.
- Stigningen i 2027 og frem forbliver på central konto og udmøntes først ved kommende års budgetlægninger.

Demografi (ændring i forhold til B2025-2028)

Ændring ift. budget 2025-28 (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Småbørn	-1,3	-6,2	-8,4	-7,0
Skole	11,4	7,9	5,8	5,7
Social - voksne	9,3	8,6	8,6	11,2
Social - børn	2,0	1,3	0,5	0,1
Omsorg	6,2	6,1	7,0	31,4
I alt (inkl efterregulering)	27,6	17,7	13,5	41,5

Ændrede pris- og lønskøn (PL skøn)

Gl skøn B 25-28 (pct.)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	3,66	3,19	3,20	3,20
Priser	2,94	2,94	2,94	2,94
Nyt skøn B 26-29 (pct.)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	3,59	2,56	3,00	3,00
Priser	2,60	2,37	2,37	2,37
Forskel	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	-0,07	-0,63	-0,20	-0,20
Priser	-0,34	-0,57	-0,57	-0,57

Bemærkning:

- KL's PL skøn indarbejdes fuldt ud i basisbudgettet
- Tabellen viser, at skønnene over både løn og priser er sænket en del i forhold til forudsætningerne i budget 2025-28.
- Dette får konsekvenser for både år 2025 samt overslagsårene 2026-29 (se følgende slides)

Ændret PL - konsekvens i 2025

Bevillingsområde (mio. kr.)	Løn	Priser	I alt
Administration	-0,193	-0,857	-1,05
Politisk org	-0,007	-0,047	-0,054
Børn	-0,391	-0,177	-0,568
Familie	-0,104	-0,308	-0,412
Beskæftigelse	-0,08	-0,115	-0,195
Social (voksen)	-0,238	-0,979	-1,217
Social (barn)	-0,033	-0,124	-0,157
UMT (skat)	-0,084	-0,573	-0,657
UMT (bruger)	-0,005	-0,007	-0,012
Kultur og fritid	-0,056	-0,179	-0,235
Sundhed	-0,059	-0,077	-0,136
Omsorg	-0,763	0,297	-0,466
Landdistrikt	0	-0,002	-0,002
Skole	-0,561	-0,17	-0,731
PPR	-0,026	-0,009	-0,035
Erhverv	-0,001	-0,037	-0,038
I alt	-2,601	-3,364	-5,965

Bemærkning:

- Der kan i 2025 beregnes mindreudgifter på i alt 6,0 mio. kr. – heraf 2,6 mio. kr. vedr. løn og 3,4 mio. kr. vedr. priser
- Mindreudgifterne er – som en del af grundlaget for budgetforslaget 2026-2029 - forudsat udmøntet på de respektive bevillingsområder i 2025.
- Områderne har kort sagt fået et for højt budget ift. pris- og lønudvikling.
- De bevillingsmæssige tilretninger sker samlet på centralt niveau under økonomiudvalget i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31/5, hvorfra budgetreduktionerne efterfølgende udmøntes.

PL - samlet resultat vedrørende 2025

Udgiftssiden	2025
Ændring løn	-2,6
Ændring priser	-3,4
Ændring på udgiftssiden i alt	-6,0
Bloktilskudsændring	15,7
I alt (netto)	9,7
Finansiering	
Nulstilling midtvejsregulering (reserve PL skøn)	-2,3
Reduktion af PL pulje kollektiv trafik	-7,4
Finansiering i alt	-9,7
Balance	0,0

Bemærkning:

- Som følge af ændringerne i PL-skønnet reduceres bloktilskuddet i 2025 med 15,7 mio. kr. Med ovennævnte udgiftsreduktion på 6,0 mio. kr. mangler der således finansiering af 9,7 mio. kr.
- Den manglende finansiering forudsættes dækket af en PL-pulje på 2,3 mio. kr. afsat i budget 2025 samt 7,4 mio. kr. der er en del af en pulje vedrørende prisudviklingen for kollektiv trafik, der blev etableret i forbindelse med regnskab 2024
- Samlet set er det således en forudsætning i grundlaget for budgetforslaget 2026-2029, at konsekvensen af de ændrede PL-skøn i 2025 kan neutraliseres fuldt ud.
- De bevillingsmæssige tilretninger sker formelt ifm. behandlingen af budgetopfølgningen pr. 31/5

PL - samlet konsekvens for 2026-29

Udgiftssiden	2026	2027	2028	2029
Ændring løn	-27,1	-36,0	-45,6	81,8
Ændring priser	-7,5	-12,2	-17,1	23,7
Ændring på udgiftssiden i alt	-34,6	-48,2	-62,7	105,5
Bloktilskudsændring	49,0	68,0	87,3	-77,8
I alt (netto) - manko	14,3	19,8	24,6	27,7

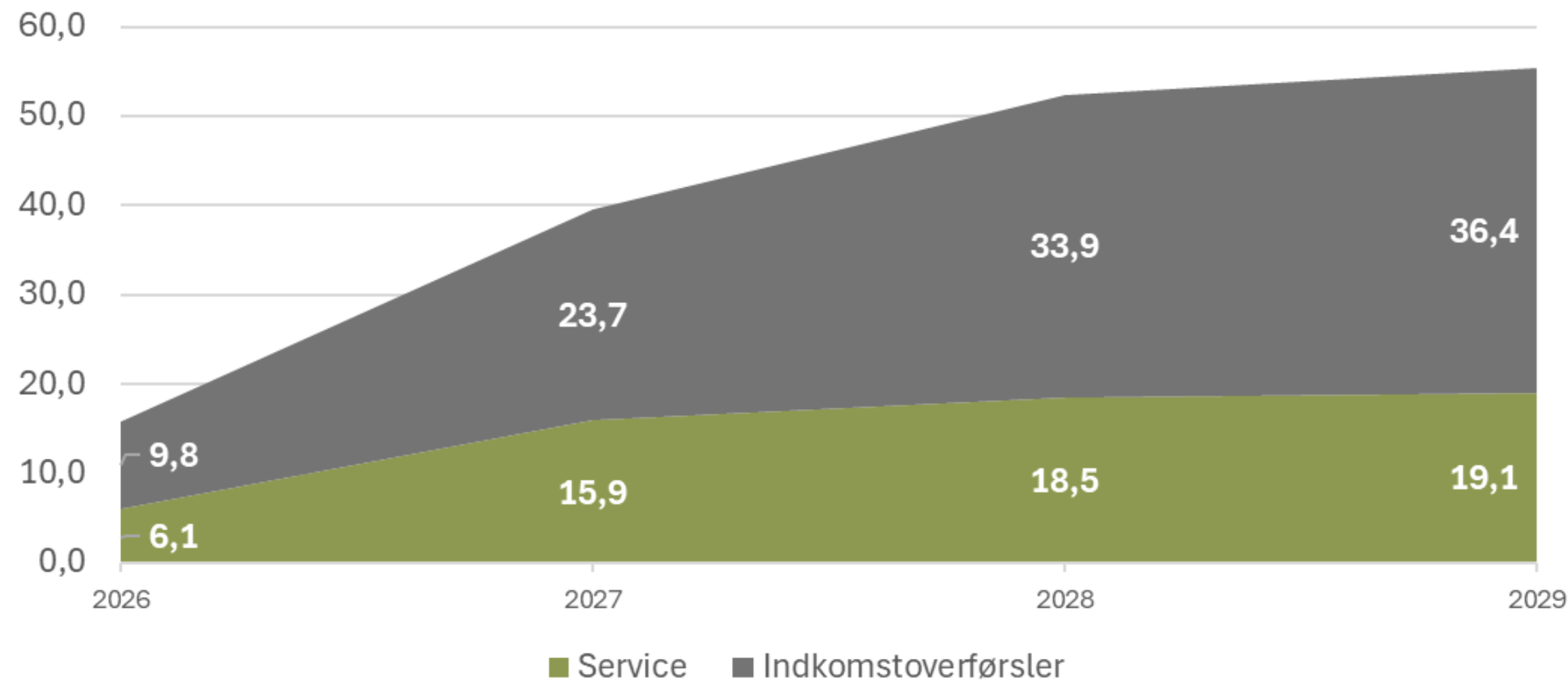
Bemærkning:

- Tabellen viser at kommunens udgifter kan reduceres med 34,6 mio. kr. mens bloktilskuddet reduceres med 49,0 mio. kr. – altså en manko på 14,3 mio. kr. i 2026 stigende til 27,7 mio. kr. i 2029.
- En af årsagerne til mankoen er, at Randers Kommune har en udgiftsandel på service, der er lavere end andelen af folketallet.
- Udgifterne kan derfor ikke reduceres lige som meget som bloktilskuddet bliver reduceret – der er ganske enkelt et mindre budget at tage reduktionen fra.
- Når PL stiger vil det omvendt betyde en merindtægt for Randers Kommune. Som eksempel kan nævnes budget 2024-27, hvor en forhøjet PL-regulering gav merindtægter på 23,7 mio. kr. i 2024 stigende til 56,2 mio. kr. i 2027.

Beskæftigelsesreform

økonomiske konsekvenser for Randers Kommune

Beskæftigelsesreform - besparelser (mio. kr.)

- Ovennævnte besparelser er indarbejdet i budgetforslaget.
- Besparelserne på serviceudgifterne er dog (som ved øvrige lovændringer) indregnet under en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning.

Bemærkning:

Service:

Der skal i 2026 findes besparelser på 6,1 mio. kr. på service stigende til 19,1 mio. kr. i 2029

Heraf er der tale om uspecificerede besparelser på 1,7 mio. kr. i 2027 stigende til 3,4 mio. kr. i 2028-29

Indkomstoverførsler:

Der er i 2026 forudsat besparelser på 9,8 mio. kr. på indkomstoverførsler stigende til 36,4 mio. kr. i 2029

Beskæftigelsesreform

- økonomiske konsekvenser for Randers Kommune

Indeholdt i besparelsen på indkomstoverførsler ligger der en besparelse på indsats (driftsudgifter til aktivering), hvor der skal reduceres 7,5 mio. kr. på tilbudsviften i 2026 stigende til 18,2 mio. kr. i 2029.

Dertil kommer en yderligere reduktion på ca. 1 mio. kr., da der med reformen er indført et loft for udgifterne til mentor og øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO)

Flere fagområder løser i dag en lang række opgaver for beskæftigelsesområdet finansieret af tilbudsviften (sundhed, driftsafdelingen i UMT, socialområdet) - dermed vil det ikke kun være beskæftigelsesområdet, der skal justere indsatsen til den nye ramme for økonomien

Den endelig udmøntning af besparelsen på tilbudsviften, herunder fordelingen mellem indsatser forventes besluttet af beskæftigelsesudvalget i 4. kvartal.

Oplæg fra forvaltningen inden udgangen af 4. kvartal 2025:

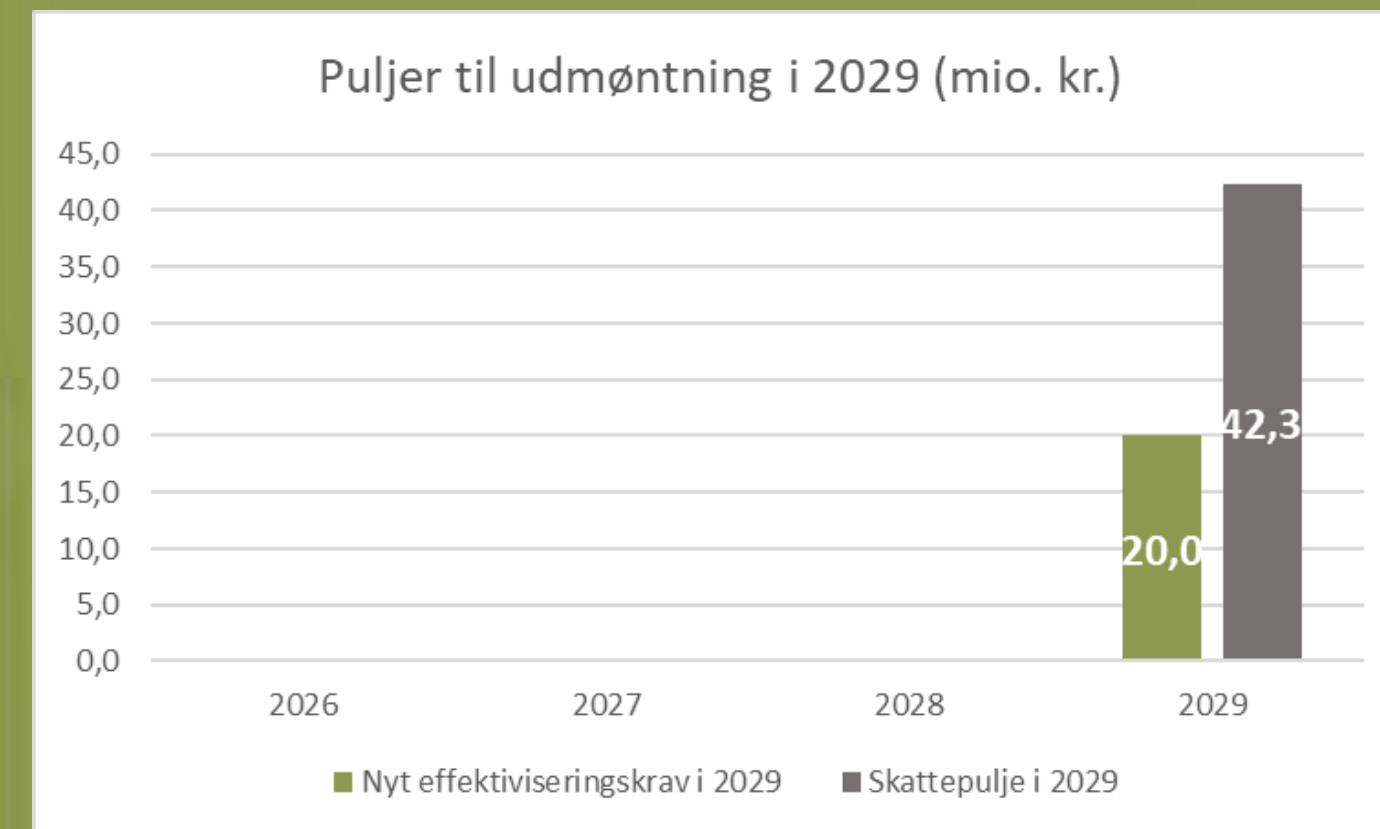
1. Mål og pejlemærker for den arbejdsmarkedsrettede indsats
2. Investeringsstrategi og afdækning af muligheder for ekstern medfinansiering - herunder eventuel fortsættelse af de tre eksisterende investeringsmodeller
3. Navngivning af den arbejdsmarkedsrettede indsats med baggrund i reformens muligheder for ændret organisering
4. Organisering på tværs af social- og beskæftigelsesområdet der understøtter en mere helhedsorienteret indsats
5. Oplæg til tværgående samarbejder om indsatser til borgere med udfordringer udover ledighed på tværs af de tilgrænsende fagområder

Nyt effektiviseringskrav i 2029

- Med byrådets vedtagelse af budgetproceduren 2026-2029 blev det besluttet, at der skulle indregnes et nyt effektiviseringskrav på 20 mio. kr. i 2029 og frem.
- Da der i forbindelse med sidste års budgetlægning blev gennemført en flerårig udmøntning af effektiviseringskravet i både 2027 og 2028 blev det samtidigt vedtaget, at der ikke i indeværende års budgetlægning udarbejdes forslag til udmøntning af kravet i 2029.
- Beløbet placeres i stedet som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning.

Ny skattepulje i 2029

- Der er et beregnet tab på 42,3 mio. kr. som følge af nedsættelsen af skatteprocenten senest i 2029 fra 26,0% til 25,8%.
- Dette beløb er placeret samme sted som effektiviseringskravet i 2029 – til udmøntning senest i forbindelse med vedtagelse af budget 2029-2032.

Indkomstoverførsler – ændringer siden budget 2025-28

Indkomstoverførsler, mio. kr., løbende PL	2026	2027	2028	2029
Budget 2025-2028	2.459,2	2.585,5	2.718,3	2.718,3
Budgetforslag 2026-2029	2.436,8	2.564,9	2.733,6	2.868,6
Ændring (mindreudgift)	-22,4	-20,6	15,3	150,3
Ændring bloktilskud (mindreindtægt)	46,9	42,7	8,8	-102,6
Nettoændring (ubalance)	24,5	22,1	24,1	47,7

Bemærkninger:

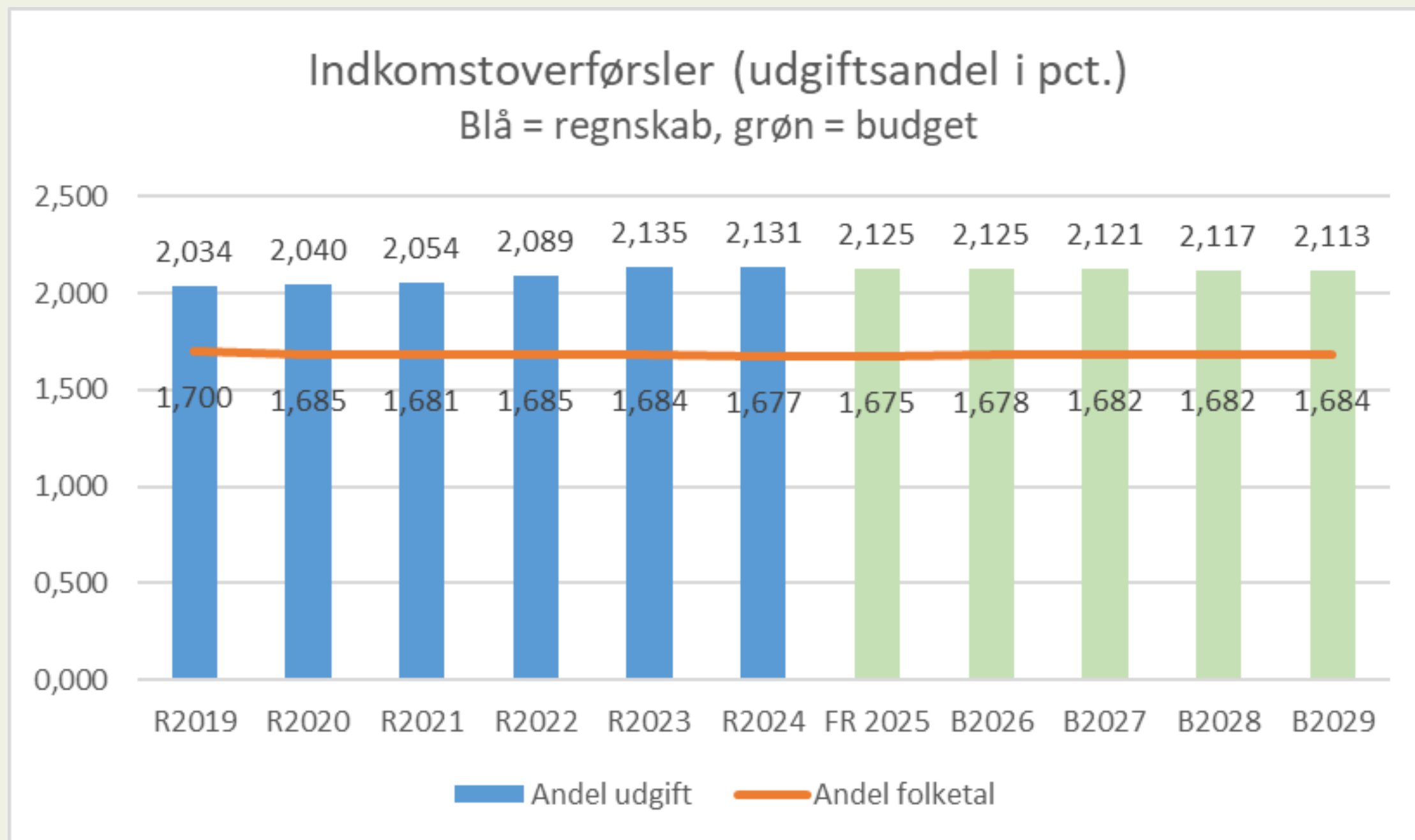
Med budgetforslaget for 2026-29 er der på udgiftssiden mindreudgifter på i alt 22,4 mio. kr. i 2026.

Bloktilskuddet reduceres dog samtidigt med 46,9 mio. kr. – altså en manko på 24,5 mio. kr.

Til sammenligning var der i budget 2025-28 en ubalance på godt 50 mio. kr. i 2025 og 80 mio. kr. i 2028.

Ubalancen er således væsentligt lavere end ved sidste års budgetlægning, men der er dog stadig tale om et betydeligt beløb, der skal finansieres som en del af den samlede budgetlægning for 2026-29.

Indkomstoverførsler – udvikling i andel af udgifter i forhold til landsplan

Bemærkninger:

Figuren viser, at Randers Kommunes andel af udgifterne på landsplan er steget fra 2,034% i 2019 til 2,131% i regnskab 2024.

Det aktuelle skøn for 2025 viser et lille fald i udgiftsandelen (til 2,125%) og det samme niveau forventes i 2026. Herefter forventes i 2027 og frem en svagt faldende udgiftsandel.

Der er dog fortsat langt ned til andelen af folketallet på 1,678% (i 2026).

Refusion af særligt dyre enkeltsager

- På landsplan forventes øgede refusionsindtægter på 1,1 mia. kr. i 2026 stigende til 1,8 mia. kr. i 2029, som modregnes via bloktilskuddet. Dette betyder en **mindreindtægt for Randers Kommune på 19,0 mio. kr. i 2026 stigende til 30,7 mio. kr. i 2029.**
- Der er reelt ingen modpost hertil, idet stigende refusionsindtægter er indregnet i udgangspunktet ved opgørelsen af socialområdets samlede økonomiske ubalance.
- I lighed med sidste år forudsættes socialområdets andel af de forudsatte merindtægter indregnet med 50% i form af et øget indtægtskrav (forhøjelse af indtægtsbudgettet).
- Udfordringen ved dette er dog, at et øget indtægtskrav til socialområdet (voksne) blot øger den forventede ubalance på området.

Ændringer vedr. central refusionsordning, mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Ændring indtægtssiden	-6,9	-10,1	-11,1	-14,3
Ændring bloktilskud	19,0	27,0	28,6	30,7
Nettoændring	12,1	16,9	17,5	16,4

Decentraliseringsordning:

- Socialområdet har en decentraliseringsmodel, der indebærer, at merindtægter (udover budgettet) tilfalder området, mens mindreindtægter skal finansieres af området selv.
- For familieområdet (inkl børnehandicap) afregnes mer- eller mindreindtægter fra refusionsordningen via kommunekassen.
- Familieområdets økonomi berøres derfor ikke af de ændrede forudsætninger på landsplan

Opgørelse af råderum

Opgørelse af råderum/budgetudfordring (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Resultat af ordinær drift og anlæg	-41,9	-66,4	-46,6	-58,0
Korrektioner/behov for budgetløft				
Korrektioner vedr. buffere (drift og anlæg)	-80,0	-40,0	-40,0	-40,0
Korrektioner til drift og anlæg	-24,0	-10,2	25,0	0,1
Korrektioner vedr. investeringsmodeller	6,7	6,7	6,7	6,7
Finansiering af regnskab 2025	18,4			
Korrektioner mm i alt	-78,9	-43,5	-8,3	-33,2
Korrektioner mm i alt inkl PL	-78,9	-44,7	-8,8	-36,1
Resultat af ordinær drift og anlæg inkl. korrektioner	-120,8	-111,1	-55,4	-94,1
Afdrag på lån	87,8	89,2	89,6	88,7
Samlet råderum i alt (minus = råderum)	-33,1	-21,9	34,2	-5,4

Gennemsnitligt råderum på 6,5 mio. kr.

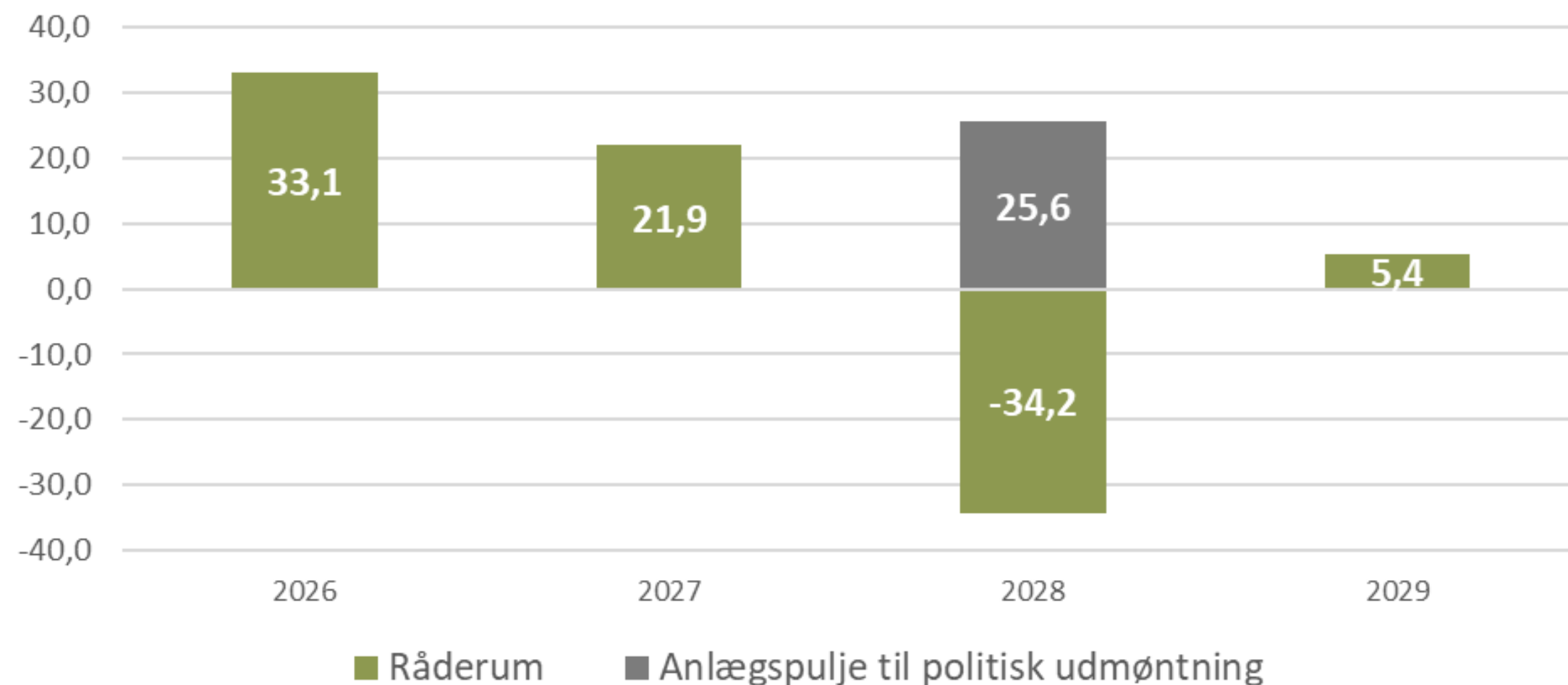
Varigt råderum

Korrektioner:

- **Korrektion vedrørende buffere på service og anlæg** – disse skal ikke belaste råderummet, da de udelukkende har en teknisk karakter og neutraliseres af modposter under finansposterne.
- **Korrektion vedrørende byrådsbeslutninger på service og anlæg** – de byrådsbeslutninger der fuldt ud er finansieret inkl. år 2025 skal ikke påvirke opgørelsen af råderummet i 2026-29.
- **Korrektion vedrørende investeringsmodeller** - de driftsfinansierede investeringsmodeller indebærer en midlertidig reduktion af kommunens driftsbudget med henblik på tilbagebetaling af den investering som er foretaget initialt via kommunkassen. Den midlertidige reduktion må ikke forbedre råderummet.
- **Finansiering af regnskab 2025** - forventet regnskab 2025 viser en bevillingsmæssig merudgift på samlet 18,4 mio. kr (jf. budgetopfølgningen pr. 31/5). I sagen forudsættes således, at finansieringen skal findes i forbindelse med budgetlægningen 2026-2029. Beløbet indgår derfor i opgørelse af råderummet for 2026-29.

Opgørelse af råderum i budget 2026-29

Råderum i budget 2026-29 (mio. kr.)

Gennemsnitligt råderum i 2026-29: **6,5 mio. kr.**

Varigt råderum: **5,4 mio. kr.**

Herudover anlægspulje: **25,6 mio. kr.**

Bemærkninger:

- **Varigt råderum:** Det er niveauet i 2029, der angiver det varige råderum (5,4 mio. kr.)
- **Vedr. anlægspulje** - Det er tidligere besluttet, at finansiering af byrådets undersøgelse vedrørende Nordic Waste skal findes i forbindelse med budget 2026-29. Det foreslås, at udgiften finansieres af anlægspuljen.
- **Lånedispensation** – Der er modtaget en dispensation på 17 mio. kr. som vil kunne anvendes til engangsudgifter eller midlertidige driftsbevillinger. De afledte udgifter til renter og afdrag (ca. 1,1 mio. kr.) vil fragå det årlige økonomiske råderum fra 2027 og frem

Høringsperiode og høringssvar

Høringssvar

Hvem?

Alle MED-udvalg og personalemøder med MED-status kan afgive lokale bemærkninger til budgettet i form af et høringssvar. Alle borgere kan også afgive høringssvar.

Hvor?

Høringssvar skal afgives via høringsportalen på Randers Kommunes hjemmeside

<https://www.randers.dk/demokrati/indsigt-og-indflydelse/hoeringer-og-afgoerelser>

Hvordan?

Find høring Budget 2026-2029 og afgiv høringssvar. Login med MitID og indtast oplysninger og høringssvar.

Høringssvar (fortsat)

Hvornår?

Høringssvar kan afgives fra 29. august kl. 08.00 til og med 10. september kl. 23.59. Portalen lukker efter fristens udløb.

Der opfordres til, at afgive høringssvaret så tidligt som muligt, da det herved kan nå at komme med til byrådets 1. behandling d. 11. september.

Offentliggørelse

Høringssvar offentliggøres på høringsportalen, når de er behandlet (der kan gå op til 2 arbejdsdage).

Høringssvar med følsomme personoplysninger eller hvor afsenderen har beskyttet adresse bliver dog ikke offentliggjort. Alle høringssvar (inkl. høringssvar med følsomme personoplysninger og hvor afsenderen har beskyttet adresse bliver sendt til byrådet pr. mail).

Høringsportalen

[Forside](#) > [Demokrati](#) > [Høringer og afgørelser](#)

Høringer og afgørelser

Høringsportalen er overblikket over, hvad der er i høring i Randers Kommune, og du har under de enkelte høringer mulighed for at afgive høringssvar. Her kan du også læse alle afgørelser.

Emne

Alle emner

Område

Alle områder

Type

Alle typer

Søg

Søg

Tak for i dag